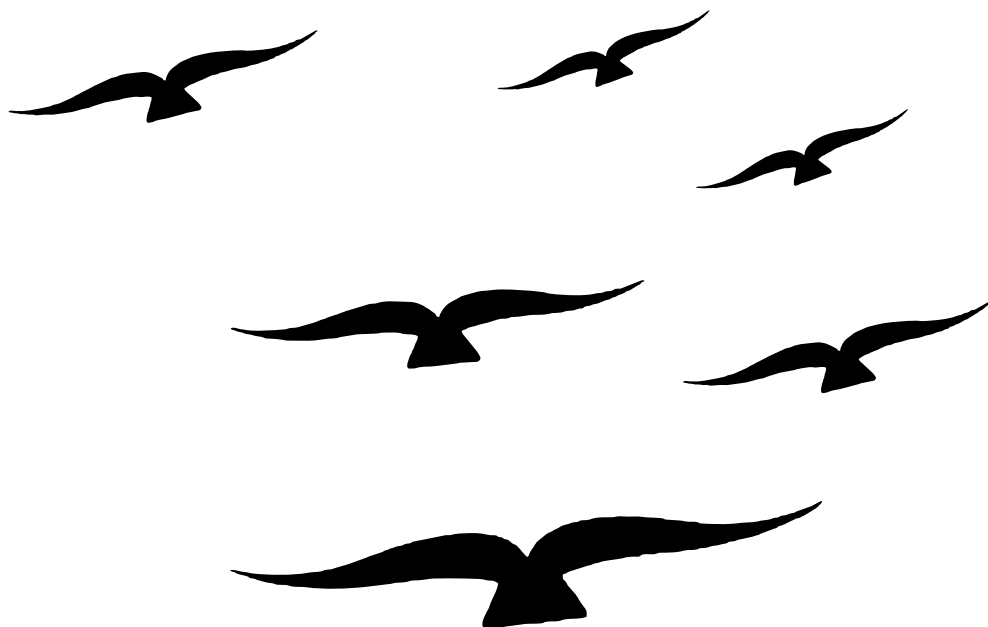
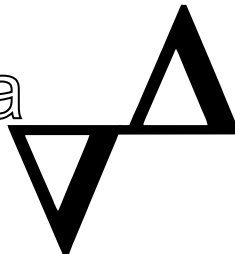

Меѓународно научно списание за **изведувачки уметности**
International scientific journal for **performing arts**

Број **11**, година **X**, Скопје 2025
Number **11**, Year **X**, Skopje 2025

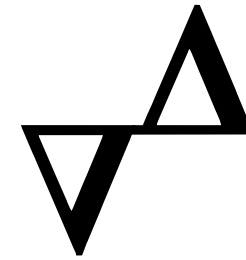
ArsAcademica

Меѓународно научно списание за изведувачки уметности
International scientific journal for performing arts

Број 11, година X
Number 11, Year X

ISSN 1857-9477

ArsAcademica

Скопје/Skopje
2025

СОДРЖИНА

Ана Стојаноска

За единаесеттиот број на „Арс Академика“ 7

Евица Тасеска-Каранфилова

Од репертоар до релевантност: Институционалниот театар во контекст на миграции 11

Илија Циривири

Современи практики во филмската продукција 25

Милчо Узунов

Технолошки миграции во продукциските процеси 41

Биљана Тануровска-Ќулавковски

Епистеомомиграции - Изведување на нови хоризонти (во културните политики и образовните курикулуми) 53

Сашо Кокаланов

Римејкот и адаптацијата како 73

културна миграција и интеркултурализам 73

Деспина Ангеловска

Миграцијата со човечки лик во срцето на театарот на Каролин Гиела Нгуен 89

Сашо Димоски

Миграција на жанрот: *Без крв*, А. Барико/Д. Добрева 109

Елизабет Колевска

Миграцијата и мобилноста – начин за нови танцови и едукативни приоди 125

Ana Stojanoska

For the Eleventh Issue of *Ars Academica* 137

Evica Taseska-Karanfilova

From repertoire to relevance: Institutional theater in the context of migration 141

Ilija Ciriviri

Contemporary practices in film production 153

Milco Uzunov

Technological migrations in production process 167

Biljana Tanurovska-Kjulavkovski

Epistemomigrations – Performing New Horizons (in Cultural Policy and Educational Curricula) 179

Sasho Kokalanov

Remake and Adaptation as Cultural Migration and Interculturalism 199

Despina Angelovska

Migration with a human face at the heart of Caroline Guiela Nguyen's theater 215

Sasho Dimoski

Migration of the genre: Without Blood, A. Baricco / D. Dobrevа 235

Elizabet Kolevska

Migration and Mobility – A Path Toward New Dance and Educational Approaches 251

Библиографија

- Babbage, Frances (2018).** Adaptation in Contemporary Theatre: Performing Literature. London: Methuen Drama.
- Baldwin Lind, Paula (ed.) (2016).** Telling and Re-telling Stories: Studies on Literary Adaptation to Film. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
- Bhabha, Homi K. (1990).** Nation and Narration. London: Routledge.
- Bhabha, Homi K. (1994).** The Location of Culture. London and New York: Routledge.
- Ebert, Roger (2008).** 12 Angry Men / 12 [Review]. RogerEbert.com. Available at: <https://www.rogerebert.com> (Accessed: 30 June 2025).
- Hänninen, Vilma (2004).** A Model of Narrative Circulation. Narrative Inquiry, 14(1). Joensuu: University of Eastern Finland.
- Hutcheon, Linda (2013).** A Theory of Adaptation (2nd ed.). New York: Routledge.
- Leitch, Thomas (2007).** Film Adaptation and Its Discontents: From Gone with the Wind to The Passion of the Christ. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- Lim, Dennis (2008).** Statues and Limitations. indieWIRE.com. Available at: <https://www.indiewire.com> (Accessed: 30 June 2025).
- Lumet, Sidney (1995).** Making Movies. New York: Vintage.
- Mikhalkov, Nikita (2008).** Интервју во Российская газета. Available at: <https://rg.ru> (Accessed: 30 June 2025).
- Propes, Richard (2008).** The Independent Critic Review of 12. Available at: <https://theindependentcritic.com> (Accessed: 30 June 2025).
- Rees, Catherine (2017).** Adaptation and Nation: Theatrical Contexts for Contemporary English and Irish Drama. London: Palgrave Macmillan.
- Rose, Reginald (1954).** Twelve Angry Men. New York: Penguin Books.
- Rosewarne, Lauren (2020).** Why We Remake: The Politics, Economics and Emotions of Film and TV Remakes. Abingdon: Routledge.
- Rosenzweig, Phil (2021).** Reginald Rose and the Journey of 12 Angry Men. New York: Empire State Editions, an imprint of Fordham University Press.
- Sanders, Julie (2005).** Adaptation and Appropriation. London: Routledge.
- Zatlin, Phyllis (2006).** Theatrical Translation and Film Adaptation: A Practitioner's View. Clevedon: Multilingual Matters.

Деспина Ангеловска

МИГРАЦИЈАТА СО ЧОВЕЧКИ ЛИК ВО СРЦЕТО НА ТЕАТАРОТ НА КАРОЛИН ГИЕЛА НГУЕН

Апстракт

UDK 792:314.15(049.3)

Предмет на анализа на овој труд е клучниот придонес на миграцијата, како тематска преокупација, но и како составен дел од создавањето на претставата „САЈГОН“ (2017), во режија на Каролин Гиела Нгуен, ќерка на виетнамска мигрантка и на француски бегалец од Алжир, една од водечките драмски писателки и режисерки во францускиот театар денес. Црпејќи од својата лична приказна, но и од сведоштвата на бројни виетнамски иселеници, престојувајќи во Хо Ши Мин во повеќе наврати, Нгуен ја пишува и ја поставува на сцена „САЈГОН“ како колективна креација со француски и виетнамски професионални актери и аматери. Статијата се осврнува на двегодишниот процес на создавање на оваа полифона театарска креација, на крстопатот на културите и на јазиците, меѓу Франција и Виетнам, насловена според митскиот град Сајгон, кој денес постои само во сеќавањата како симбол на загубеното, но и според истоимениот виетнамски ресторан во дванаесеттиот арондисман на Париз, каде што Нгуен сместува дел од дејствието на пиесата. Трудот го разгледува пристапот на авторката која во создавањето на „САЈГОН“ е предводена од прашањето за тоа кои се приказните што не раскажуваат денес и кои се луѓето што недостасуваат на нашите театарски сцени. Така, таа избира да се осврне на колонијалната историја што ги поврзува и ги разделува

ва Франција и Виетнам преку личните судбини и интимните приказни на иселениците и егзилантите, на оние заборавените и невидливите, давајќи ѝ на миграцијата човечки лик во кој гледачите можат да се препознаат. Во контекст на глобалните миграциски текови, претставата ни ја раскажува приказната за луѓето со кои живееме денес и, оттука, таа зборува и за нас. На театарската сцена „САЈГОН“ е осветлен како град кој се однесува на нашата колективна меморија и чие ехо одекнува во сите нас.

Клучни зборови: Каролин Гиела Нгуен, современ театар, „САЈГОН“, миграции, пишување на сцена, колективна меморија.

1. ВОВЕД:

1.1. Предмет на проучување и цели

Предмет на проучување на овој труд е претставувањето на миграцијата со човечки лик во претставата „САЈГОН“ од Каролин Гиела Нгуен¹, француска драмска авторка, театарска и филмска режисерка, една од највпечатливите фигури на европскиот театар денес. По премиерната изведба на фестивалот „Амбиваленс“ (Ambivalence(s)) во театарот Комеди де Валенс во 2017 г., „САЈГОН“ е прикажана на 71. театарски фестивал во Авињон и потоа изведувана, со огромен успех, во театрите во Франција и низ целиот свет. Претставата го следи патот на (пост)миграцијата помеѓу Сајгон и Париз, од 1956 до 1996 г., прикажувајќи ги нераскажаните и потиснатите приказни на Виетнамците кои, по војната во Индокина, морале да заминат во егзил во Франција, како и оние на нивните потомци, реконструирајќи го така делот што недостасува во (пост)колонијалната историја на двете земји. Во трудот ќе се осврнеме на „САЈГОН“ преку концептот на театарот на миграцијата. Миграцијата и поместувањето ќе ги разгледаме како клучен влог на темата, креативниот процес и естетиката на претставата, но и на етиката на театарот на Нгуен и на нејзината театарска дружина „Апроксимативни Луѓе“ (Les Hommes Approximatifs²).

Поаѓајќи од примерот на „САЈГОН“, оваа студија има цел да ја развие рефлексијата за тоа како театарот на Нгуен придонесува за збогатувањето на нашата перцепција на сложените влогови што миграцијата ги има(ла) врз животите на луѓето, вчера и денес. Така, ќе анализираме како миграциската естетика на претставата делува врз отворањето на нашето имагинарно кон мигрантите и кон нивните животни приказни, препознавајќи го нивното место во заедничката историја. Исто така, ќе се осврнеме на важната етичка димензија на театарот на миграцијата отелотворен во „САЈГОН“, како и човечката посветеност на целата екипа на претставата, каде што средбата со другиот е клучна, а поместувањето е од суштинско значење. Оттука ќе ја истакнеме силата на општествена трансформација на овој театар, кој дејствува како врз учесниците, така и врз гледачите на театарскиот проект.

¹ Родена во 1981 г. во Поаси, Франција, ќерка на виетнамска мигрантка и на т.н. „Pied-Noir“ (Французин од колонијален Алжир), Каролин Гиела Нгуен е нова звезда на францускиот театар. Пред да дипломира на престижната Национална театарска школа во Стразбур, таа студирала социологија и етносценологија. Уметник соработник на театрите Одеон – Театар на Европа, Шаубине во Берлин, Националниот театар на Бретања во Рен, MC2 во Гренобл и Пиколо Театро во Милано, таа е исто така директорка на Националниот театар во Стразбур од 1 септември 2023 г. Во 2009 г., таа ја основа театарската дружина „Апроксимативни Луѓе“ (Les Hommes Approximatifs). Во соработка со членовите на дружината, ги создава следниве театарски претстави: *Se souvenir de Violetta* (2011), *Ses Mains* (2012), *Le bal d'Emma* (2012), *Elle brûle* (2013), *Le chagrin* (2015), *Mon grand amour* (2016), *SAIGON* (2017), *Fraternité*, *Conte fantastique* (2021), *KINDHEITSARCHIVE* (2022), *Lacrime* (2024), *Valentina* (2025).

² Името на театарската дружина на Нгуен е преземено од книгата на дадаистичкиот и надреалистичкиот писател и поет Тристан Цара со наслов „Апроксимативен човек“ (*L'homme approximatif*) издадена во 1931 г.

MIGRATION WITH A HUMAN FACE AT THE HEART OF CAROLINE GUIELA NGUYEN'S THEATER

UDK 792:314.15(049.3)

Abstract

This paper analyzes the key contribution of migration not only as a thematic preoccupation, but also as an integral component in the creation of the play *SAIGON* (2017), directed by Caroline Guiela Nguyen, the daughter of a Vietnamese migrant and an Algerian “pied-noir”, and one of the leading playwrights and directors in contemporary French theater. Drawing from her own personal story, as well as from the testimonies of numerous Vietnamese emigrants, having stayed in Ho Chi Minh City on several occasions, Nguyen writes and stages *SAIGON* as a collective creation with both French and Vietnamese professional actors and amateurs.

The article reflects on the two-year process of creating this polyphonic theater production, situated at the crossroads of cultures and languages, between France and Vietnam, titled after the mythical city of Saigon, which today exists only in memory—as a symbol of what has been lost—and also after a Vietnamese restaurant of the same name in the twelfth arrondissement of Paris, where part of the play’s action is set.

The paper examines the approach of the author who, in creating *SAIGON*, is guided by the question: What are the stories that define us today, and who are the people missing from our theater stages? In response, Nguyen chooses

to address the colonial history that connects and divides France and Vietnam through the personal destinies and intimate stories of emigrants and exiles, of those forgotten and invisible, giving migration a human face in which spectators can recognize themselves.

In the context of global migration flows, the play tells the story of the people we live with today and, therefore, speaks of us. On the theater stage, Saigon is illuminated as a city that relates to our collective memory and whose echo resonates within us all.

Keywords: Caroline Guiela Nguyen, contemporary theater, SAIGON migrations, stage writing (écriture de plateau), collective memory.

1. INTRODUCTION:

1.1. Purpose and Objectives

This paper explores the representation of migration with a human face in the show *SAIGON* by Caroline Guiela Nguyen¹, French author, theater and film director, and one of the most prominent figures of the current theater scene. After its creation for the Ambivalence(s) Festival at the Comédie de Valence in 2017, *SAIGON* was presented at the 71st Avignon Festival and has since been performed, with immense success, in theaters in France and around the world. Following the path of (post) migration between Saigon and Paris, from 1956 to 1996, this production resonates with the repressed or untold stories of Vietnamese exiles in France after the Indochina War, as well as those of their descendants, thus reconstructing a missing part of the (post)colonial history of the two countries. In this paper, we will consider *SAIGON* through the concept of the theater of migration and will approach migration and displacement as being at the heart of the subject, the creative process, and the aesthetics of the performance, but also of the ethics of the theater of Nguyen and the company Les hommes Approximatifs.

Using the example of *SAIGON*, the aim of this study is to reflect on how Nguyen's theater contributes to enriching our perception of the complex issues of migration and its impact on people's lives, yesterday and today. We will thus analyze how the migratory aesthetics of the production opens our imagination to migrants and their life stories, recognizing their place within our common history. We will also consider the important ethical dimension of the theater of migration that *SAIGON* represents and the human commitment of the entire production team, in which the encounter with the other is primordial and displacement essential. We will therefore highlight the transformative societal power of this theater of migration, acting on both the participants and the spectators of the project.

1.2 Contextualisation and Theoretical Axes

SAIGON was created in a global and national context in which migration is the most immediate and urgent of realities. In Europe, after migrations reached an unprecedented level with the break-up of colonial empires and economic growth during the second half of the 20th century, nowadays we speak of the "European

¹ Born in 1981 in Poissy, France, the daughter of an Algerian-born French father and an exiled Vietnamese mother, Caroline Guiela Nguyen is a new star of French theater. Before graduating from the prestigious National Theatre School of Strasbourg, she studied sociology and ethnoscenology. An associate artist at the Odéon - Théâtre de l'Europe, the Schaubühne in Berlin, the Théâtre national de Bretagne in Rennes, the MC2 in Grenoble and the Piccolo Teatro in Milan, she has also been the director of the Théâtre national de Strasbourg since September 1, 2023. In 2009, she founded the company Les Hommes Approximatifs. Together, they have created the following productions: *Se souvenir de Violetta* (2011), *Ses Mains* (2012), *Le bal d'Emma* (2012), *Elle brûle* (2013), *Le chagrin* (2015), *Mon grand amour* (2016), *SAIGON* (2017), *Fraternité*, *Conte fantastique* (2021), *KINDHEITSARCHIVE* (2022), *Lacrima* (2024), and *Valentina* (2025).